

LA PREGÀRIA D'UN POBRE DIABLE

UN POEMA DE JANUSZ KORCZAK

Janusz Korczak (1878-1942) fou un pedagog polonès, pioner de l'escola activa que va morir a Treblinka per no voler abandonar els orfes jueus de l'escola que ell dirigia. «Tot sol amb Déu» (1922) és un llibre de pregàries laiques o, com diu Korczak, de 'pregàries pels qui no pregunten mai', en què planteja una visió de la relació dels humans amb la transcendència i amb el Déu únic, des de la consciència d'un humanista fascinat per la justícia i l'autonomia moral.

Senyor, Déu meu, faig el que puc.
I com que puc poc, faig poc, però sempre
conscienciosament. Ho saps bé prou. Tothom
no pot tenir un cap potent. M'espavilo
com puc, Senyor. L'important per mi
és fer bones obres, ser útil als
altres, sense fer mal a ningú. Crec que si
cadascú complís amb el seu deure Tu estaries ben
content, Senyor Déu meu. Com que jo no dono
gran cosa a la humanitat, tampoc no n'exigeixo
gaire.

De vegades em passa que sento gelosia de la gent més potent,
però em dic tot seguit: «I què... voldries estar al seu lloc?
Que tens idea del que passa a l'ànima del teu
germà?» Em fa l'efecte que, efectivament, no existeix
cap home que acceptés seriosament prendre
el lloc d'un altre.
Hom acaba per acostumar-se a si mateix. Tot i que és cert que quan
tinc mala sort, em passa que estic enfadat.
Però, i què? Tu que perdones els més grans
Pecadors, també voldràs perdonar-me.

Certament, els meus pecats no són gaire grossos; si fa no fa
com les meves virtuts, per altra banda. Si algun cop
em passa que tinc un mal pensament, no
busco mai fer patir un germà.
Mira; el que crec és que el principal és ser just!
I, entre nosaltres sigui dit, si la gent s'ho passés millor, tingués
més plaers i menys preocupacions en la vida, potser
serien millors. Tot i que... Si aquesta és
la teva santa voluntat, deu ser que no hi ha
millor remei.

No sé si la meva pregària et convé, però no és
indiferent que l'home t'expliqui coses mentre
parli segons el seu cor, oi?

Per ser franc, no tinc gaire res a dir-te,
no t'escalfaré les orelles amb
les meves queixes. Et podria semblar
que no faig res més que queixar-me. Per altra banda, no goso

demanar-te res. Perquè, ¿com podria demanar-te?, ¿amb quin dret t'exigiria el que sigui? I a més, ¿què podria dir-te que Tu no sàpigues ja, Senyor, Déu meu?

Ja veus que m'allargo massa, quan dic quatre paraules a algú. Es diu que dues muntanyes no es troben mai, però que un home sempre pot anar a trobar un altre home.

Però ¿quin home?

Perquè n'hi ha pocs amb qui m'agradaria parlar. I a més, cal vigilar les paraules que diem per por que no se'ns entengui malament. I és que la gent és capaç del pitjor. Mentre que amb tu, Senyor, puc parlar sense por. Em pregunto fins i tot...

Però potser és hora que m'aturi. Tota aquesta xerrameca segur que et cansa. I a més, el teu temps és tan preciós...

Però, això no vol dir, Senyor, que no sigui bo obrir-se a Tu quan hom té una pena al cor...